

یادداشت

نشانه‌های حیات در چهل و سومین جشنواره فیلم کوتاه تهران

نبض جشنواره در راهروهای ملت

طناب افشارفتوحی

جشنواره‌ها را نه با پوسته‌های رنگارنگ و جدول‌های فشرده نمایش فیلم، بلکه با آدم‌هایشان می‌شود شناخت؛ با کسانی که برای تماشای فیلم از خانه بیرون می‌آیند، در راهروها قدم می‌زنند، مقابل سالن‌ها منتظر می‌مانند و حتی در فاصله دو نمایش، بحث درباره فیلم‌ها را شروع می‌کنند. از این منظر، چهل و سومین جشنواره بین‌المللی فیلم کوتاه تهران در روزهای آغازین خود نشانه‌هایی از یک رویداد زنده و پرجنب‌وجوش را به نمایش گذاشته است؛ نشانه‌هایی که البته برای قضاوت نهایی کافی نیستند، اما می‌توانند امیدوارکننده باشند.

پردیس سینمایی ملت در این روزها فقط محل رفت‌وآمد فیلم‌سازان و علاقه‌مندان جدی سینما نیست. حضور خانواده‌ها، جوانانی که برنامه نمایش‌ها را دنبال می‌کنند و تماشاگرانی که گاهی با فاصله‌ای کوتاه از یک سالن به سالن دیگر می‌روند، تصویری فراتر از یک گردهمایی تخصصی می‌سازد. حتی حضور کودکی در کالسکه، میان جمعیت مشتاق، یادآور این نکته است که سینما زمانی از محدوده یک محفل حرفه‌ای فراتر می‌رود که بتواند به بخشی از زندگی روزمره مردم تبدیل شود.

البته شلوغی راهروها به‌تنهایی نشانه موفقیت یک جشنواره نیست؛ همان‌طور که فروش بلیت نیز نمی‌تواند درباره کیفیت آثار داوری قطعی کند. بااین‌حال، استقبال از برخی سانس‌ها و تکمیل ظرفیت نمایش‌های بخش داستانی و «استعداد نو» نشان می‌دهد که دست‌کم بخشی از برنامه‌ها توانسته‌اند توجه مخاطبان را جلب کنند. در مقابل، باقی ماندن ظرفیت در بخش‌هایی مانند مستند، پویانمایی و بین‌الملل نیز می‌تواند زمینه‌ای برای بررسی دقیق‌تر سلیقه مخاطبان و شیوه معرفی آثار فراهم کند؛ نه دلیلی برای قضاوت شتاب‌زده درباره اهمیت یا کیفیت این بخش‌ها.

در چنین رویدادهایی، برنامه ریزی نمایش‌ها هم اهمیت زیادی دارد. وقتی چند فیلم مورد توجه مخاطبان قرار می‌گیرند و بلیت‌هایشان به سرعت تمام می‌شود، طبیعی است که تماشاگران برای انتخاب سانس‌های بعدی با دقت بیشتری برنامه‌ریزی کنند. از طرف دیگر، معرفی بهتر فیلم‌های بخش‌های کم‌مخاطب‌تر می‌تواند به دیده شدن آثار متنوع‌تری کمک کند. شاید یکی از فرصت‌های جشنواره همین باشد که مخاطب را از انتخاب‌های همیشگی خود بیرون بیاورد و او را با فیلم‌سازی آشنا کند که هنوز نام چندان در سینما ندارند.

یکی از اتفاق‌های قابل توجه این دوره، نمایش نسخه اصلاح‌رنگ‌شده فیلم «عمو سیبیلو» ساخته بهرام بیضایی بود که به‌عنوان فیلم افتتاحیه چهل و سومین جشنواره فیلم کوتاه تهران به نمایش درآمد. حضور این اثر فرصتی برای پیوند میان حافظه سینمایی و تجربه تماشاگر امروز فراهم کرد. البته چنین انتخاب‌هایی هنگامی ارزشمندتر می‌شوند که صرفاً به یک نام آشنا تکیه نکنند و بتوانند گفت‌وگویی میان نسل‌های گذشته و تازه علاقه‌مندان سینما شکل دهند.

اگر چه می‌دانم روزهای نخست، هنوز برای ارزیابی جامع جشنواره زود است و کیفیت فیلم‌های دیده‌شده، میزان تنوع آثار، امکان کشف استعدادها و تنوع و شکل‌گیری بحث‌های جدی پیرامون فیلم‌ها، عواملی هستند که در ادامه تصویر روشن‌تری از این دوره به دست خواهند داد. جشنواره فیلم کوتاه فرصتی برای دیده شدن تجربه‌هایی است که شاید در چرخه معمول اکران مجال چندان برای عرضه پیدا نکنند. بنابراین، موفقیت آن را نباید تنها با تعداد تماشاگران یا ازدحام مقابل سالن‌ها سنجید.

با این همه، حضور مخاطب نخستین شرط برقراری این ارتباط است؛ شرطی که اگر با انتخاب‌های سنجیده، نظم اجرایی و توجه به فیلم‌سازان همراه شود، می‌تواند به دستاوردی ماندگارتر تبدیل شود. جشنواره در روزهای ابتدایی، نشانه‌هایی از حرکت و اشتیاق را بروز داده است؛ اما شور تماشاگران تنها آغاز ماجراست. حالا باید دید فیلم‌ها تا چه اندازه می‌توانند این اشتیاق را حفظ کنند و از میان انبوه آثار، تجربه‌هایی به یادماندنی برای مخاطبان بسازند.

پیام وزیر فرهنگ
به رویداد فیلم کوتاه

سیدعباس صالحی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، به چهل و سومین جشنواره بین‌المللی فیلم کوتاه تهران پیامی ارسال کرد.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، در پیامی به چهل و سومین جشنواره بین‌المللی فیلم کوتاه تهران، این رویداد را جلوه‌ای از فرهنگ و اندیشه ایرانی دانست که در روایت جهانی معنا می‌یابد.

متن پیام سیدعباس صالحی، به رویداد فیلم کوتاه تهران به شرح زیر است:

به نام خالق هستی بخش

چهل و سومین جشنواره بین‌المللی فیلم کوتاه تهران، جلوه‌ای از فرهنگ و اندیشه ایرانی است که در روایت جهانی معنا می‌یابد.

فیلم کوتاه فرصتی برای گفتگوی فرهنگ‌هاست؛ جایی که کلمه و تصویر، پیام انسانیت را از ایران به جهان می‌رساند.

مهر

حضور سینمای ایران در جشنواره ورشو
پس از ۷ سال

فیلم سینمایی «دختر پری خانوم» ساخته علیرضا معتمدی در بخش مسابقه اصلی چهل و دومین جشنواره بین‌المللی فیلم ورشو به نمایش درآمد. پس از هفت سال یک فیلم ایرانی بار دیگر در بخش اصلی این جشنواره معتبر سینمایی حضور داشت.

جشنواره ورشو از رویدادهای درجه الف سینمای جهان است و از ۱۷ تا ۲۶ مهرماه در پایتخت لهستان برگزار شد.

«دختر پری خانوم» سومین فیلم بلند معتمدی پس از «رضا» و «چرا گریه نمی‌کنی؟» است. او علاوه بر نویسندگی و کارگردانی، نقش اصلی فیلم را بر عهده دارد.

سها نیاستی، مرضیه برومند و صحرا اسداللهی دیگر بازیگران این فیلم هستند. عرضه بین‌المللی اثر را معاونت بین‌الملل بنیاد سینمایی فارابی بر عهده دارد.

صباحیر

شورای صنفی نمایش از اکران فیلم‌های جدید خبر داد

سینماها در انتظار موج تازه اکران

شورای صنفی نمایش در تازه‌ترین جلسه خود، ضمن بررسی وضعیت اکران فیلم‌های سینمایی، با ثبت قراردادهای جدید و تغییر زمان نمایش برخی آثار موافقت کرد؛ تصمیم‌هایی که در هفته‌های آینده ترکیب فیلم‌های روی پرده را متنوع‌تر خواهد کرد.

بر اساس مصوبات این جلسه، فیلم‌های سینمایی «بورسیه» و «بادبادک‌ها» از ۶ آبان‌ماه و «حاشیه» از ۱۳ آبان‌ماه اکران خود را آغاز می‌کنند. فیلم سینمایی «بورسیه» به کارگردانی کامران حجازی و با بازی جواد عزتی و امیر جعفری ساخته شده است. فیلمنامه این اثر را برزو نیک‌نژاد نوشته و تهیه‌کنندگی آن را کامران حجازی بر عهده دارد. حضور این دو بازیگر در کنار گروه سازنده، از ویژگی‌های این فیلم در اکران پیش‌رو به شمار می‌رود.

«بادبادک‌ها» نیز انیمیشنی سینمایی به کارگردانی و تهیه‌کنندگی الهام ابراهیمی و محصول مرکز انیمیشن سوره است. این اثر در ژانر علمی‌تخیلی و ماجراجویانه ساخته شده و داستان گروهی از نوجوانان را روایت می‌کند که در آینده‌ای نه‌چندان دور، مأموریت نجات جزیره‌ای در خلیج فارس را بر عهده می‌گیرند. ساکنان این جزیره با اختلالی ناشناخته مواجه شده‌اند و نوجوانان باید برای نجات آن‌ها دست به کار شوند.

فیلم «حاشیه» به کارگردانی محمد علیزاده‌فرد و تهیه‌کنندگی یوسف منصوری، اثری معمایی-پلیسی است. داستان درباره محسن، طلبه‌ای جوان است که پس از مواجهه با حادثه‌ای و الزام به پرداخت دیه، ناچار به سکونت در حاشیه تهران می‌شود. ناپدید شدن دختر کوچک او، زندگی‌اش را وارد مرحله تازه‌ای می‌کند. محسن در ادامه، همراه با مردی دیگر که فرزندش گم شده است، جست‌وجو برای یافتن کودکان را آغاز می‌کند. هادی کاظمی، مهران احمدی و سجاد بابایی از بازیگران این فیلم هستند.

صباحیر

درخشش بازیگری که در نقش
«راکی» ظاهر شد

فیلم «من راکی را بازی می‌کنم» به کارگردانی پیتز فارلی، در جشنواره فیلم لندن به نمایش درآمد و داستان شکل‌گیری مجموعه محبوب «راکی» با بازی سیلوستر استالونه

را روایت می‌کند. فارلی در مراسم معرفی فیلم، از آنتونی ایپولیتو، بازیگر نقش استالونه، تمجید کرد و گفت او پیش از آغاز جست‌وجوی جهانی برای انتخاب بازیگر، با ضبط سه صحنه در زیرزمین خانه مادر بزرگش، سازندگان را متقاعد کرده بود. به گفته

کارگردان، استالونه نیز از تماشای فیلم رضایت داشته است. این اثر زندگی استالونه در دوران جوانی و تلاش او برای ساخت فیلم سینمایی «راکی» محصول ۱۹۷۶ را به تصویر می‌کشد؛ زمانی که با وجود موانع، هم فیلمنامه را نوشت و هم نقش اصلی فیلم را بر عهده گرفت. «من راکی را بازی می‌کنم» پیش‌تر در جشنواره تورنتو نمایش داده شد و جایزه تماشاگران جشنواره ونکوور ۲۰۲۶ را دریافت کرد. این فیلم از ۱۵ آبان در سینماهای آمریکا و بریتانیا اکران می‌شود.

مهر

از ستایش سینما تا فریاد
برای فلسطین

برادران جوئل و ایتن کوئن جایزه لومیر ۲۰۲۶ را در جشنواره فیلم لومیر لیون دریافت کردند. این مراسم با حضور خاویر بارد و شماری از چهره‌های سرشناس سینما، چهار دهه فعالیت سینمایی این دو فیلم‌ساز مطرح آمریکایی را گرامی داشت.

خاویر بارد که برای بازی در «جایی برای پیرمردها نیست» برنده جایزه اسکار شده است، خاطراتی از همکاری با برادران کوئن بیان کرد و این فیلم را هدیه‌ای ماندگار در زندگی

شخصی و حرفه‌ای خود دانست. او همچنین با اشاره به فیلم کوتاه «۱۹۴۳/۱۹۹۷» ساخته اتوره اسکولا، بر ضرورت تحقق شعار «دیگر هرگز» برای همه مردم جهان، از جمله مردم کنگو، سودان و فلسطین، تأکید کرد. برادران کوئن از زمان ساخت «خون ساده» در سال ۱۹۸۴، با آثاری چون «فارگو»، «لیوفسکی بزرگ» و «جایی برای پیرمردها نیست»، از چهره‌های شاخص سینمای آمریکا بوده‌اند. جشنواره لومیر در لیون فرانسه برگزار شد و روز گذشته ۲۶ مهر ماه جاری به پایان رسید.

مهر